

เทศน์เช้า วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ เวลาเราไปโรงพยาบาล เราไปซื้อยา ยาหมดอายุเราเอามากินเอามาใช้เป็นอันตราย ยาหมดอายุ สิ่งที่ยาหมดอายุมันหมดอายุแล้วเราใช้มันไม่ได้ แต่เวลาประวัติของครูบาอาจารย์เรามันจะมีหมดอายุไหม เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอกาลิโก ไม่มีกาลไม่มีเวลา แต่ที่นี้โลกเรามันมีกาลมีเวลา ต้องมีกาลมีเวลา ถ้าไม่มีกาลเวลามันปิดบัญชีไม่ได้ มันนัดหมายไม่ได้ ทุกอย่างไม่ได้ เวลานี้เป็นสมมุติ สมมุติ เห็นไหม

เวลาบอกทำสมาธิ เราประพฤติปฏิบัติมันเกี่ยวกับกาลเวลา กาลเวลาหมายถึงภพชาติ ผลของวิญญูะเวียนว่ายตายเกิด เห็นไหม ๑๐๐ ปี ของเราเท่ากับเทวดาเขา ๑ วัน แล้วอายุขัยของเรา ๑ อายุขัยของเรากับ ๑ อายุขัยของเขามันคลาดเคลื่อนกัน มันคลาดเคลื่อนกันนะ วันเวลามันคลาดเคลื่อนกัน

ที่นี้เวลา สิ่งทีเวลาเขาเอาไว้นัดหมาย เอาไว้เพื่อเป็นเรื่องโลกสมมุติ แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีกาลไม่มีเวลา ฉะนั้น มันไม่มีการหมดอายุไง มันสดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ มาตลอดเวลา มันสดๆ ร้อนๆ มาจากไหน? มันสดๆ ร้อนๆ มาจากหัวใจใจ ถ้าหัวใจเราได้สัมผัส มันสดๆ ร้อนๆ

แต่ของเรา เราคาดเราหมายไปอดีตอนาคตไป เมื่อนั้นจะปฏิบัติ เมื่อนั้นจะจะเป็นพระอรหันต์ เมื่อนั้นจะดี เมื่อนั้นจะเป็นคนดี เมื่อนั้นจะอนาคต มันเป็นอดีตอนาคตไป ถ้ามันเป็นอดีตอนาคต

ฉะนั้น เวลาเราทำไปมันเป็นเรื่องของสมมุทัย สมมุทัยสิ่งนี้เราปฏิบัติมันไม่ได้ ของมันมีอยู่ ใจ ในหัวใจของเรามันมีอยู่ ของมันมีอยู่ เพราะมีสมมุทัย มีวิชา เราถึงเวียนว่ายตายเกิดกัน แต่เวียนว่ายตายเกิดแล้ว สิ่งที่เป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันทำให้เราทุกข์เรายาก

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจธรรมๆ เวลาไปรู้ไปเห็น เห็นใหม่ เวลาบอกหน้าที่การงานไม่ใช่กิเลส ความหิวกระหายก็ไม่ใช่กิเลส มันเป็นความหิวกระหายของธาตุขันธ์ แต่ความอยาก เวลาหิวแล้วมันอยาก มันอยาก มันแลบออกมานั่นนะ อันนั้นแหละกิเลส

แต่เรื่องสัจจะ กาลเวลามันก็เป็นกาลเวลา เวลานาฬิกามันก็หมุนไป เวลานั่งสมาธิจะทวนนาฬิกาทั้งเลยนะ มันเดินช้า มันอยากให้ไวๆ แต่เวลามีความสุขนะ เวลามันไปเร็วมากเลย เห็นใหม่ สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เวลาเราใช้ประโยชน์อะไร เราจะบอกว่า สิ่งนั้นมันเป็นโทษทั้งหมดก็ไม่ได้ สิ่งนั้นมันเป็นประโยชน์ มันเป็นคุณ มันเป็นคุณกับโลกเขา แต่เวลามันเป็นโทษกับการคาดการณ์หมายของเราไง เวลาการคาดการณ์มันทุกข์มันยากไปหมดแหละ มันยังไม่ได้ทำ มันอยากได้ออยากดี

แต่เวลาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกบอกถึงวิธีการทั้งหมด คือกิริยาการกระทำของใจ ใจมีการกระทำ เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะไปเทศน์ปัญจวัคคีย์ ปัญจวัคคีย์เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาหาร ทำทุกกริยามามหาศาลเลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาฉันอาหารของนางสุชาดา เสียใจเสียใจมากกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับมามาก

เวลาเขาทิ้งไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุฑุปปาตญาณ อาสวักขยญาณ สิ่งที่ทำวิชา ๓ ขึ้นมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เป็นศาสดา มีความสุขมาก เสวยวิมุตติสุข สุขแบบนี้สุขในโลกไม่มี ใน ๓ โลกธาตุตั้งแต่พรหมลงมาไม่รู้จัก ไม่เคยเห็น ไม่เคยมี ไม่เคยเห็น ไม่เคยสัมผัส องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสัมผัสขึ้นมาแล้วมีความสุขมาก ปรารถนามาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อจะมารื้อสัตว์ขันธ์แล้วเราจะสอนเขาได้อย่างไรละ มันละเอียดลึกซึ้งจนเราเองเรายังฟังแล้วเขาจะรู้ได้อย่างไร

แต่สุดท้ายแล้วก็ตัดสินใจว่า เขาก็ได้สร้างบุญญาธิการเหมือนกัน เขาก็ได้สร้างมา คนที่มีปัญญาเขาจะรู้ได้ คนที่มีปัญญาเขาจะจับความผิดของตัวเอง คนที่มีปัญญาเขาไม่ไปพึ่งโทษคนอื่น การพึ่งโทษคนอื่นนั่นมันไม่ได้ผลประโยชน์อะไรขึ้นมา มันมีแต่ความเร่าร้อนในหัวใจของเรา แต่การพึ่งโทษ การจับผิดเรา การค้นคว้าในหัวใจของเราเป็นประโยชน์กับเรา สิ่งที่คุณมีปัญญา เขาคิดกันอย่างนั้น ถึงว่าคนที่มีปัญญาเขามี ก็จะไปเทศน์ว่าการ ไปโปรดปัญจวัคคีย์

ปัญจวัคคีย์เขานัดกันไว้ เพราะความเห็นของเขา ความเห็นของเขาทำทุกกริยา ทำทุกกริยาขนาดนี้ยังไม่สำเร็จ แล้วมาฉันอาหาร มาเสวยสุขมันจะมีความสำเร็จได้อย่างไร ก็นัดกันว่า จะต่อต้านนะ จะต่อต้านเพราะคิดว่าเวลาเราทิ้งมาแล้ว เวลาเราอุปัฏฐาก ๖ ปี แหม! เราอุปัฏฐากให้มีความสะดวกความสบาย เวลาทิ้งมาแล้วไม่มีคนดูแลก็จะมาง้อเราไง จะมาหลอกเราให้ไปอุปัฏฐากอีกไง นี่ความคิดของคนมีกิเลส เห็นไหม

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่ จะเผยแพร่ธรรม จะเอาใครก่อน เอาคนที่มีความปัญญา อุทกดาบส อพารดาบสเป็นอาจารย์ เคยศึกษากับเขามา เขาได้มานสมาบัติ แสดงว่าเขามีฐานของเขา ควรจะสอนเขาก่อน เขาก็ตายไปเสียแล้ว แล้วจะไปเอาคนอื่น คนอื่นจะเอาขนาดไหนล่ะ นี่อนาคตังสญาณก็เล็งญาณๆ ปัญจวัคคีย์ ปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากกันมา ๖ ปี ๖ ปี เขาได้ประพฤติปฏิบัติมา ๖ ปี คนที่อุปัฏฐากอยู่ เรามาปฏิบัติในวัด ๖ ปี เราทำสมาธิได้ไหม เราก็ต้องมีพื้นฐานเป็นธรรมดาใช้ไหม พอมีพื้นฐานเป็นธรรมดาก็ไปเทศน์ปัญจวัคคีย์ เขาก็นัดกันว่าจะไม่ต้อนรับ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เมื่อก่อนมันยังไม่มีปัญญา ไม่มีความรู้ ไม่มี ความเข้าใจ เราก็ไม่เคยบอกเคยสอน เพราะเป็นสุภาพบุรุษ สิ่งใดที่เราไม่รู้ไม่เห็นเราก็ไม่บอกใช้ไหม แต่ในปัจจุบันนี้รู้ปัจจุบันนี้เห็น ปัจจุบันนี้เจอจงเงี่ยหูลงฟัง จงเงี่ยหูลงฟัง เราจะเทศนาว่าการ เราจะบอกใจ เวลาจะไปเทศนาว่าการ สิ่งต่างๆ ที่มันเป็นความจริงๆ เวลาเทศนาว่าการไปแล้ว คูตี อำนาจวาสนาของคน ปัญจวัคคีย์นี้นักบวช ๕ คน แต่เวลาเทศน์ธัมมจักกั ไป ทำไมพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียวล่ะ อีก ๔ องค์ยังไม่เห็น เห็นไหม ก็อุปัฏฐากมา ๖ ปีเหมือนกัน ทำสมาธิมาเหมือนกัน แต่เทศนาว่าการไป ทั้ง ๕ ก็ต้องมีความเห็นมีความเข้าใจทั้ง ๕ สิ ทำไมไม่มีความเห็น มีความเข้าใจได้องค์เดียวล่ะ อีก ๔ องค์ยังไม่เข้าใจ ยังต้องเทศนาเข้าไปๆ ซ้ำจนเป็นพระโสดาบันทั้งหมด มาเทศน์อนัตตลักขณสูตรถึงเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาพร้อมกันหมด

นี่มันไม่มีกาลไม่มีเวลา ในสมัยพุทธกาล สมัยปัจจุบันนี้ อนาคตกาล ไม่มีเวลา ไม่มีเวลา เพราะอะไร เพราะเวลามันเป็นจริง มันเป็นปัจจุบันธรรมไง มันเป็นขึ้นมาในหัวใจนี้ แล้วหัวใจนี้มันจะเป็นเป็นอย่างไร

ตอนนี้เราก็เป็นอยู่ เราก็คิดได้ เดี่ยวจินตนาการได้เป็นหมดเลย...เป็นหมดด้วยความคิดงิ
กิริยา กิริยาที่มันไปกว้านเอาแต่ความเห็นของตัวเอง กิริยาที่มันเป็นค้นหาความทะยานอยากไป การ
คาดการหมายไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีปัญญา เราก็ศึกษา ทำไมจะมาศึกษาไม่ได้
พระไตรปิฎกก็อ่านทะลุหมดแล้ว ปลูกมันกินหมดเลย เวลาปลูกมันกินนะ เราเอาไปต้มกิน
ต้มกินเลย อยากจะให้มันรู้ขึ้นมา...ไม่มีทาง มันเป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พระอานนท์เป็นพระโสดาบัน อยากให้
มีครูบาอาจารย์สอนต่อไป คร่ำครวญเลยละ “อานนท์ เราบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมี
การเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับเป็นธรรมดา แม้แต่ตถาคตก็ต้องนิพพานในคืนนี้”

เวลาถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้วใครจะสั่งใครจะสอนละ

สิ่งที่ธรรมวินัยที่เราวางไว้แล้ว สิ่งที่ธรรมวินัยที่วางไว้ ที่วางไว้นี้เป็นสมบัติขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ถ้าผู้ใดประพฤติปฏิบัติรู้จริง
เห็นจริงขึ้นมา มันก็เป็นความจริงขึ้นมา ถ้าผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้ที่ปฏิบัติ! ผู้ที่ปฏิบัติ!
ไม่ใช่ผู้ที่อ่าน ไม่ใช่ผู้ที่ค้นคว้า ไม่ใช่ผู้วิจัย ใหนี่มันเป็นกิเลสของเรา

เวลาบอกพระอานนท์ เราตายไปเราก็เอาสมบัติของเราไปเท่านั้น พระสารีบุตร พระโมค
คัลลანะเวลาตายไปก็เป็นสมบัติของพระสารีบุตร พระโมคคัลลันะทั้งนั้น นี่เวลาเราตายไปเรา
ก็มีแต่ความจำไปไง เวลาเราตายไปเราก็มีแต่ นี้ไง เวลา ภารา หเว ปญจกฺขนฺธา ชันฺธ ๕ เป็นภาระ
ภาระรกรุงรัง แต่ของเราไม่ใช่ ชันฺธ ๕ ของเรา กุคฺคิ ของกู เวลามันตายไปมันถึงตายไปด้วยความ
พะว้าพะวังไง เวลาตายไป สมบัตินี้จะให้ใคร เราตายไปแล้วใครจะรู้ว่าเราตายหรือยัง มันคิดไป
นูนนะ แต่เวลาครูบาอาจารย์ท่านตายนะ ทิ้งไปแล้ว

ซากศพ เห็นไหม คูสิ เวลาสัตว์ป่ามันตาย ซากของมันเป็นอาหารของสัตว์นักล่าต่อไป
ซากศพมันยังเป็นประโยชน์ เวลาสัตว์มันตาย เนื้อหนังมันยังเป็นประโยชน์ เวลาคนตาย
เขากลับผี คนตายเขาวังหนีเลย แต่เวลาสัตว์มันตาย ซากมันยังเป็นประโยชน์ได้

ฉะนั้น ภารา หเว ปญจกฺขนฺธา เวลาสิ่งที่ว่ามันเป็นภาระ ภาระก็ดูแลรักษากันไป ถ้าจิตมัน
พิจารณาของมัน มันวางของมันจนหมดของมันแล้ว อากาโลกิ มันไม่หมดอายุ มันไม่มีอายุ ไม่มี

เวลาจะไปเปรียบเทียบ แต่ถ้าเป็นยาหมอคายู เป็นวัตถุที่หมอคายูแล้วเราไม่ยอกได้ ไม่ยอกได้ เพราะอะไร เพราะเราไม่แน่ใจว่ามันจะเป็นโทษกับเราหรือเปล่า

สิ่งที่เป็นโทษ เป็นโทษจริงๆ เป็นโทษ ถ้ายาหมอคายูแล้วมันก็ใช้ประโยชน์ไม่ได้ ธรรมะ ที่เวลาเราศึกษามาๆ จำได้มันก็ยังมีอายุอยู่ จำไม่ได้ก็หมอคายูเหมือนกัน เวลาใครมาถามปัญหา ขึ้นมา คนที่จำมาต้องไปเปิดพระไตรปิฎกก่อน ต้องไปเปิดตำราเพราะมันหมอคายูไปแล้ว มันลืม ไปแล้ว นี่ยาหมอคายู

แต่ถ้าเป็นยา ยาสมุนไพรร ยาที่มีมันไม่มีอายุ ยิ่งเก่ายิ่งแก่ ยิ่งดี ยิ่งเป็นประโยชน์ สิ่งที่ยิ่งเก่า ยิ่งแก่ ยิ่งดี ยิ่งเป็นประโยชน์ ประโยชน์เพราะเขาเก็บ เห็นไหม คุณของเก่าดี สิ่งที่มีมันเป็น ประโยชน์ ยิ่งอายุมากเท่าไรยิ่งจะได้ราคามากเท่านั้น อันนั้นมันก็ยังเป็นสมมุติอยู่นะ แต่ถ้าเอาจริงๆ เราเอาจริงกลับมาที่เรานะ เราเอาปัจจุบัน ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สาธุ! ต้องศึกษา ถ้าไม่ศึกษา เราจะเดินทางกันอย่างไร คุณติ คนจะเดินทางเขาต้องดูแผนที่ก่อน เวลาทางแผนที่ไปมันยังหลงเลย

นี่ก็เหมือนกัน เราก็คศึกษา แล้วเวลาปฏิบัติไป เวลามันเป็นสมาธิ เวลาจิตมันสงบ สงบ อย่างไร แล้วเราก็คศึกษามา เราก็คาคาหมาย สมาธิว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ก็เปลวๆ ก็ว่างๆ เผลอนั่นแหละสมาธิของเขา

แต่ครูบาอาจารย์เราไม่เป็นอย่างนั้น ไม่ให้เปลว ตั้งสติให้ดี กำหนดไว้ บริกรรมไว้ จิตให้มันเกาะไว้ เกาะไว้ก่อนๆ อย่าปล่อยให้มันเร่ร่อน พุทโธๆ ให้ชัดๆ มีสติกำหนดให้มันดีๆ ถ้ามันใช้ปัญญาที่เป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาการสำรอก ปัญญาครอบรู้ในกองสังขาร สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่งที่มันทำอยู่นี้ มันคิดอยู่นี้ มันเอาแต่ฟุ้งแต่ไฟมาเผาเราอยู่นี้ ใช้ปัญญาแยกแยะมัน เอ็งทำไมคิดอย่างนี้ แล้วความคิดเอ็งมาจากไหน เราต้องการความสงบสุข ทำไมเอ็งคิดแต่ให้โทษกับกูนี้ นี่ใช้ปัญญาโล้มันไป ถ้าปัญญาโล้มันไป เพราะมีสติมีปัญญา มีสติปัญญา สิ่งที่พลังงานที่มันเกิดขึ้น พลังงานมันดันขึ้นมา ถ้าพลังงานดันขึ้นมา พลังงานดัน ขึ้นมาด้วยอวิชา ด้วยความไม่รู้ของมัน พลังงานดันขึ้นมา เรามีสติปัญญาควบคุมมันดูแลมัน พลังงานเราเอาไปใช้สอย ทำพลังงานให้เกิดประโยชน์กับโลก

ความร้อนๆ เขาเอามาปั่นไฟ เอามาทำไฟ ให้พลังงานให้กับกระแสโลกได้ นี่พลังงาน เหมือนกัน ถ้าคนรู้จักคิดรู้จักใช้ประโยชน์มันจะเป็นประโยชน์ พลังงานเหมือนกัน คนไม่รู้จัก

คิด คูลิ เวลาภูเขาไฟมันระเบิด พลังงานเหมือนกัน มันทำลายหมด บ้านเรือนก็ทำลาย คนก็ทำลาย ชีวิตก็ทำลายหมด มันทำลายทั้งนั้นเลย แต่พลังงานที่มันขึ้นมา คูลิ ที่เขาเอาความร้อนที่มาจากไฟฟ้า พลังงานเหมือนกัน แต่ทำไมคนเขาใช้ประโยชน์ได้ล่ะ

ถ้ามีปัญหาเหมือนกัน ความคิดๆ มันใช้ประโยชน์ขึ้นมา ปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา ปัญญาอบรมสมาธิคือปัญญาวิมุตติแบบพระสารีบุตร ถ้าสมาธิอบรมปัญญาแบบพระโมคคัลลานะ นี่มันมีปัญหาอบรมสมาธิ สมาธิอบรมปัญญา เวลาปฏิบัติไปแล้วมันเป็นปัญญาวิมุตติ-เจโตวิมุตติ มันวิมุตติหลุดพ้นได้ มันวิมุตติหลุดพ้นได้ด้วยธรรม ทำด้วยความสัมมาทิฐิ ทำด้วยความถูกต้องดีงาม

ไม่ใช่มันจะบรรลุพ้นได้ด้วยความคิดของเราไง มันจะบรรลุพ้นได้ด้วยส่งเสริมเย็นอกันไง มันจะบรรลุพ้นได้ด้วยความเห็นเหมือนกัน ถ้าเอ็งเห็นเหมือนกูนี้บรรลุได้ ถ้าเห็นไม่เหมือนกูไม่ใช่

มันไม่ได้บรรลุอย่างนั้น มันจะบรรลุด้วยความเป็นจริงของมัน แล้วเป็นจริงอย่างไร เป็นสันติทิฐิโก เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติทิฐิโก แล้วเป็นแล้ว ชมฺมสากัจฉา เอตมฺมงฺกลมุตฺตมํ การเกิดในสังคม สังคมที่เป็นบัณฑิต บัณฑิตเขาคุยกันเรื่องบัณฑิต ครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านคุยธรรมะกัน ท่านตรวจสอบกัน ตรวจสอบกันเพื่อประโยชน์ทั้งสองฝ่าย สิ่งที่เป็นสสาร สิ่งที่เป็นแร่ธาตุทองคำ เขายังเผา ยิ่งมาหล่อหลอมมันยิ่งสะอาดบริสุทธิ์ เวลาครูบาอาจารย์ท่านใช้ ชมฺมสากัจฉา ท่านสนทนาธรรมกันเพื่อประโยชน์ มันไม่ใช่คนหน้าด้านอย่างพวกเรา เวลาคุยกันถูกต้องชนะนะ เวลาคุยกันถูกต้องเหนือกว่า

เหนือกว่ามันจะเหนือไปไหน เหนือกว่ามันคือกิเลส แต่ถ้าความเสมอภาค ภราดรภาพความเป็นจริงมันมีใครเหนือใครล่ะ มันมีเหตุมีผล เอาเหตุเอาผลนั้น หลวงตาท่านสอนบ่อย เหตุและผลรวมลงแล้วคือสังขาร มีเหตุมีผล เหตุผลใครเหนือกว่า เหตุผลใครชัดเจนกว่า ถ้าชัดเจนกว่า แสดงว่าเราไม่รู้ แต่ถ้าเหตุผลเป็นธรรมนะ ไม่มีใครเหนือกว่า ไม่มีใครชัดเจนกว่า มันเสมอกัน เสมอกัน เห็นไหม อริยสังขามีหนึ่งเดียว จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสังข์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ความนิโรธ นิโรธะมันรู้แจ้งอย่างไร นิโรธ นิโรธมันดับอะไร มันดับตรงไหน เวลาไฟมันเกิดขึ้นเราดับที่ไหน

ไฟมันเกิดขึ้น นุ่น ไปดับไฟคนอื่นนะ บ้านเราไฟไหม้อยู่นี้มันไม่ดู เวลาดับไฟมันดับไฟ
ในบ้านเรา บ้านเราทำให้ดีงาม บ้านเขา เขาก็ทำของเขา ทำให้ดีงามทั้งหมด แล้วสังคมมันดีงาม
ไปหมด นี่เสมอกัน ความเสมอกันมันจะมีใครสูงกว่าใคร ใครต่ำกว่าใคร

ถ้ามีใครสูงใครต่ำ มานะ ๕

เราต่ำกว่าเขา สำคัญตนว่าต่ำกว่าเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญตนว่าสูงกว่าเขา

เราเสมอเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญตนว่าต่ำกว่าเขา สำคัญตนว่าสูงกว่าเขา

เราสูงกว่าเขา สำคัญตนว่าสูงกว่าเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา สำคัญตนว่าต่ำกว่าเขา

“สำคัญตน” เสมอกันถ้าสำคัญตนก็ผิดแล้ว ถ้ามันเป็นความจริง ความจริงมันมีทฤษฎีมานะ
อะไรต้องไปสำคัญ เป็นจริงก็เป็นจริง เขาเชื่อกี่เชื่อ ไม่เชื่อกี่ช่างมัน เชื่อมันก็เป็นจริง ไม่เชื่อมันก็
เป็นจริง ความจริงมันเป็นจริง ไอนั้นมันเป็นความเชื่อ ความเชื่อของคนมันก็เป็นความเชื่อ มัน
เป็นกิเลส แต่ความจริงเป็นความจริง พิสูจน์เมื่อไหร่มันก็เป็นความจริง ไม่มีกาลไม่มีเวลา จะ
พิสูจน์เมื่อไหร่ จะพิสูจน์ที่ไหน มันก็เป็นความจริงอยู่วันค่ำ

พูดถึงว่าธรรมะของครูบาอาจารย์ไม่ใช่ธรรมะเก่าแก่ ฉะนั้น แจกหนังสือหลวงปู่เสาร์ เจ้า
คุณอุบาลีฯ ต่างๆ เรารื้อค้นขึ้นมา ทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์ใด เป็นแนวทาง ใครได้รับไปแล้วให้
เปิดดู เปิดดูเป็นคติ เป็นคติ เป็นเครื่องเตือนใจ เป็นการบอกให้เรามีความกระตือรือร้น ให้เราได้
ชวนขวายเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง